

Ce sunt materialele care intră în contact cu produsele alimentare?

Materialele care intră în contact cu produsele alimentare (MCA) sunt materiale sau obiecte fabricate din materiale plastice, hârtie și carton sau din orice alt material care intră în contact cu produsele alimentare, fierbinți sau reci, inclusiv lichide. Printre acestea se numără ambalajele alimentare, precum și articolele de bucătărie și de masă, cum ar fi farfuriile, paharele, tacâmurile și cratițele, precum și articolele de uz zilnic utilizate pentru prepararea și servirea alimentelor dumneavoastră.

Cum este asigurată siguranța materialelor care intră în contact cu produsele alimentare?

[Legislația UE](#) prevede obligația ca toate MCA să fie sigure și să nu afecteze siguranța produselor alimentare și nici să nu modifice gustul sau mirosul acestora. **În ceea ce privește materialele plastice**, toate substanțele utilizate pentru fabricarea obiectului final din plastic trebuie mai întâi evaluate din punctul de vedere al siguranței lor și autorizate pentru utilizare în MCA din plastic care sunt introduse pe piață în UE.

La ce se referă acțiunea de asigurare a aplicării legislației în cazul „înșelăciunii cu bambus”?

Acțiunea urmărește stoparea importului, a comerțului și a publicității ilegale a **obiectelor din plastic** comercializate ca materiale care intră în contact cu produsele alimentare, de exemplu articole de masă, care conțin bambus și alți aditivi neautorizați pe bază de plante. Acțiunea coordonată la nivelul UE s-a încheiat în aprilie 2022 și, deși raportarea oficială nu mai are loc, autoritățile competente din statele membre își mențin vigilența și controalele. La acțiunea coordonată¹ au participat 21 de țări, ceea ce a dus la o creștere semnificativă a numărului de cazuri de identificare a produselor ilegale și frauduloase. Statele membre au solicitat producătorilor, importatorilor și distribuitorilor să retragă imediat articolele respective de pe piață.

Ce este în neregulă cu materialele din plastic care conțin bambus și alți aditivi pe bază de plante și care intră în contact cu produsele alimentare?

Majoritatea aditivilor pe bază de plante, inclusiv bambus – adăugați de obicei sub formă de fibre de bambus măcinate – nu au fost evaluați din punctul de vedere al siguranței lor de către Autoritatea Europeană pentru Siguranța Alimentară (EFSA) și, prin urmare, pot prezenta un risc pentru sănătate. Multe obiecte

¹Austria, Belgia, Cehia, Germania, Danemarca, Estonia, Spania, Finlanda, Franța, Grecia, Ungaria, Irlanda, Italia, Lituania, Luxemburg, Țările de Jos, Norvegia, Malta, Polonia, Portugalia și Slovenia.

fabricate din MCA din plastic care conțin bambus au suferit o degradare accelerată, ceea ce a cauzat percolarea în produsele alimentare, uneori peste pragurile de siguranță, a formaldehidei și a melaminei, substanțe care sunt utilizate la fabricarea materialelor plastice. În plus, aceste materiale plastice sunt adesea promovate și comercializate ca fiind ecologice și fabricate în întregime din material vegetal natural. Acesta este un tip de publicitate falsă și induce în eroare consumatorii în ceea ce privește deciziile de cumpărare.

Este sănătatea mea în pericol dacă utilizez articole de masă, pahare sau alte produse „fabricate din” bambus?

Utilizarea obiectelor care intră în contact cu produsele alimentare nu generează niciun risc acut pentru sănătate, dar expunerea continuă la niveluri ridicate de **formaldehydă** și **melamină** are potențialul de a cauza probleme de sănătate. Pentru garantarea siguranței consumatorilor, au fost stabilite recomandări privind cantitățile maxime de melamină și formaldehydă care pot fi ingerate. Aceste limite au fost stabilite luând în considerare și alte surse de expunere, cum ar fi produsele alimentare propriu-zise. Ingerarea unor cantități mari de astfel de substanțe, peste limitele maxime prevăzute de normele privind protecția sănătății, poate avea unele efecte asupra sănătății. De exemplu, melamina poate afecta tractul urinar sau rinichii. Cu toate acestea, cantitatea de melamină și de formaldehydă provenită din articolele de bucătărie și de masă din plastic (prin folosire de câteva sute de ori) reprezintă o fracțiune din cantitatea totală la care sunt expuși consumatorii.

A existat vreun caz în care au fost identificate astfel de produse periculoase?

Materialele din plastic care conțin bambus și care intră în contact cu produsele alimentare pot prezenta un risc pentru sănătatea umană. Analiza de laborator a unui eșantion de pahare de cafea cu conținut de fibre de bambus fabricate în China a detectat migrarea melaminei la un nivel de 3,5 ori și a formaldehidei, de 25 de ori, peste nivelul maxim permis. Articolele au fost distruse.

Cine a contribuit la acțiunea de asigurare a respectării legislației în cazul „înșelăciunii cu bambus”?

Autoritățile statelor membre (autoritățile din sectorul siguranței alimentare și autoritățile vamale) au cooperat la nivel național și la nivelul UE. Au avut loc schimburi de informații între autoritățile statelor membre, autoritățile din domeniul siguranței alimentare, membri ai Rețelei UE de combatere a fraudei alimentare și autoritățile vamale.

Care a fost rezultatul?

În cursul acțiunii care a durat un an, participanții la acțiune au notificat **748 cazuri de materiale din plastic care intră în contact cu produsele alimentare care conțin pudră de bambus neautorizată**. Dintre aceste 748 cazuri, 644 erau produse disponibile pe piața UE, în timp ce 104 erau mărfuri respinse la frontiera UE. 580 dintre cele 644 produse erau comercializate (uneori exclusiv) online.

Acțiunea a permis, de asemenea, detectarea unor materiale care intră în contact cu produsele alimentare, fabricate din alți aditivi pe bază de plante, de asemenea neautorizați în UE. Cel mai utilizat era grâul, inclusiv paiele de grâu. Alți aditivi identificați au fost cojile de orez, porumbul, fibrele vegetale și diverse părți ale plantelor.

Schimbările de informații au avut loc numai între autorități sau și cu consumatorii?

Comercianților cu amănuntul, importatorilor și producătorilor li s-au reamintit dispozițiile legale.

Consumatorii europeni au fost informați cu privire la caracterul ilegal al acestor articole de masă și de bucătărie de către Organizația Europeană a Consumatorilor și prin intermediul altor canale de informare. Deși în cursul acțiunii au fost depuse astfel de eforturi de comunicare, este totuși important să se continue sensibilizarea părților interesate și a consumatorilor!

Publicitatea falsă și înșelătoare

Atunci când sunt comercializate, aceste produse sunt adesea promovate ca fiind „naturale”, „ecologice”, „compostabile” sau „reciclabile”. Aceste afirmații sunt false, deoarece obiectele sunt fabricate din plastic și induc în eroare consumatorii pentru a cumpăra produse pe care le consideră naturale sau durabile. Adesea, aceste produse din plastic nu sunt durabile sau reciclabile.

Cum pot recunoaște materialele legale sau ilegale care intră în contact cu produsele alimentare?

Produsele din plastic ilegale sunt fabricate dintr-un amestec de fibre/materiale pe bază de plante și polimeri plastici. Senzația pe care o lasă este similară celei pe care o lasă plasticul (suprafață netedă, din plastic), deoarece chiar sunt materiale plastice. Sunt ușor de distins în comparație cu obiectele fabricate în întregime din material vegetal, cum ar fi bambusul, întrucât obiectul păstrează structura naturală și aspectul materialului vegetal.

Ilegal – MCA din plastic cu aditiv de „bambus”

Legal – Tacâmuri fabricate din bambus în proporție de 100 %

Uneori, aceste produse din plastic sunt etichetate, de asemenea, ca fiind „ecologice”. Chiar dacă aditivul pe bază de plante utilizat este ecologic, eticheta ecologică poate fi utilizată pentru produsele alimentare numai în temeiul Regulamentului (CE) nr. 834/2007.

Autoritățile naționale sunt responsabile de evaluarea și controlul acestor aspecte înșelătoare, de la caz la caz.

Cum procedez cu un articol cumpărat recent?

Se recomandă fie să îl returnați comerciantului cu amănuntul, fie să contactați platforma, în cazul în care l-ați cumpărat online. În cazul în care comerciantul cu amănuntul sau platforma continuă să comercializeze aceste produse, consumatorii ar putea lua în considerare posibilitatea de a informa autoritatea lor națională pentru siguranța alimentară².

Cum procedez cu articolele cumpărate deja cu ceva timp în urmă?

Întrucât produsele nu pot fi considerate sigure pentru utilizarea cu produse alimentare, se recomandă să nu le utilizați cu produse alimentare și să le eliminați în condiții de siguranță la coșul de gunoi (deoarece nu sunt compostabile). Încălzirea unui astfel de obiect, utilizarea sa cu alimente calde sau spălarea acestuia în mașina de spălat vase poate duce la creșterea cantităților de melamină și de formaldehidă care migrează în produsele alimentare. De asemenea, ar trebui evitată utilizarea în cazul sugarilor și al copiilor care sunt mai sensibili.

²https://food.ec.europa.eu/system/files/2022-09/food-fraud_contact-points.pdf;
https://ec.europa.eu/info/live-work-travel-eu/consumer-rights-and-complaints/enforcement-consumer-protection/consumer-protection-cooperation-network_en#cpc-actors

Informații suplimentare

2022

- https://food.ec.europa.eu/system/files/2022-07/food-fraud-reports_20220615_minutes.pdf [link către reuniunea FFN din iunie 2021]

2021

- 6 mai: [Procese-verbale](#)

Linkuri utile:

- [Legislația privind materialele care intră în contact cu produsele alimentare](#)
- [Notă privind utilizarea bambusului \(a se vedea tabelul din 23 iunie\)](#)
- [Lista punctelor de contact naționale competente în materie de fraude alimentare](#)
- [Lista autorităților competente pentru protecția consumatorilor](#)
- [Informații privind soluționarea reclamațiilor transfrontaliere ale consumatorilor](#)
- [Avizul științific 10.2903/J.efsa.2019.5902 adoptat de EFSA la 24 octombrie 2019: „Actualizarea evaluării riscurilor pentru «făină și fibre de lemn, netratate» \(MCA nr. 96\) destinate utilizării în materialele care intră în contact cu produsele alimentare și criteriile pentru viitoare utilizări ale materialelor de origine vegetală ca aditivi pentru materialele din plastic care intră în contact cu produsele alimentare”](#)
- Acțiuni naționale împotriva importului și a distribuției ilegale de materiale din plastic care intră în contact cu produsele alimentare care conțin bambus sau alți aditivi vegetali ilegali [BE](#) / [NL](#) / [LU](#) / [DE](#) / [PL](#)